

E-bok 005

SKATTE- PLAN- LEGGING

ABC FOR SMÅBEDRIFTEN

2012

Otto Risanger

skatt og økonomi
drivBEDRE.no

Otto Risanger

[Gå til innhold](#)

SKATTE-
PLANLEGGING
- ABC for småbedriften

R!SANGERS E-BOK 005 - **DrivBedre-pakken**

Utgitt av R!SANGER AS
Dronningensgt 22, 0154 OSLO
Tlf: 22 33 39 27
post@risanger.no
www.risanger.no

Forsideomslag:
Rune Drevland –
rune@push-design.no

© Otto Risanger 2004-12

ISBN 978-82-7573-105-8

Det må ikke kopieres fra denne bok i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, Interesseorganisasjon for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

LES MINDRE - LÆR MER!

R!SANGERS E-BØKER i **DrivBedre-pakken** skal på kort tid gi deg innblikk i og oversikt over temaer der du ønsker bedre innsikt. Du skal lære hvordan tingene virker og henger sammen, uten å gå veien innom alle forbehold, alle detaljer og alle faguttrykk.

Kunder om DrivBedre-pakken (40 ebøker i oppdateringsabonnement):

"Utrolig mye nyttig informasjon. Veldig verdifull tjeneste" – "Har spart meg for titusener av kroner" – "Hadde aldri hatt mulighet til å finne ut av denne informasjonen selv" – "Sparte meg for mye penger" – "En god investering!" – "Prisen tatt i betraktning var det ingen tvil om å kjøpe hele pakken"

Les mer på www.risanger.no/drivbedre-pakken

INNHold

Forord

A) PLANLEGGING FØR REGNSKAPSÅRET

[Gunstigste kombinasjon lønn - næringsinntekt](#)

[Valg av selskapsform - skattemessige forhold](#)

[Reise og diett for eieren - etter selskapstype](#)

[Bilhold for eieren - etter selskapstype](#)

[Omdanning av selskapsform: Muligheter og begrensninger](#)

[Generasjonsskifte: Arveavgift, mange endringer](#)

[Samvirkeforetak \(SA\): Dårlig kjent, men interessant](#)

[Norsk NUF blir mer lik et vanlig AS](#)

B) PLANLEGGING I LØPET AV REGNSKAPSÅRET

[Lag en prognose: Ligg i forkant](#)

[Overskudd fordelt på ektefelle og barn: Spar skatt](#)

[Gratis utdanning av ansatte, halv pris for bedriften](#)

[Frynsegoder til ansatte: Hvordan beregne verdien?](#)

[Slik kan formuesskatten reduseres](#)

[Slik kan du forskyve overskudd og dermed skatt](#)

[Underskudd kan framføres over mange år](#)

[Bindende forhåndsuttalelse gir deg økonomisk trygghet](#)

[Tiltak før og etter årsskiftet](#)

[Personlig skatteplanlegging før nyttårsaften:](#)

Egne inntekter og gevinster

Egne kostnader og tap

Reduksjon av formuesskatt

Overføringer til barn/barnebarn

C) PLANLEGGING VED ÅRSOPPGJØRET

[Årsoppgjørdisposisjoner](#)

[Åndsverk? Patent? Fordel inntekten over tre år](#)

[Fradrag gis for skattebistand](#)

[Slik får du utsatt levering av selvangivelsen](#)

a) Lønnstakere og pensjonister

b) Næringsdrivende

FORORD

Skatteplanlegging er en viktig del av en småbedrifts planlegging på litt sikt. Ikke minst er slik planlegging viktig med tanke på å trygge foretaket.

For noen har nok ordet skatteplanlegging en klang av noe ikke helt bra, noe som smaker av nullskatteyttere, omgåelse av skatt osv. Men planlegging av skatten er noe helt annet enn dette.

Myndighetene har i stadig større grad brukt skattelovene til å stimulere næringslivet. Den som driver en virksomhet og ikke ønsker å betale mer enn lover og regler sier, må skaffe seg oversikt og planlegge skatten.

Å betale mer skatt enn skattereglene sier, er det motsatte av å trygge et foretak. Mange gjør det likevel, av slapphet og fordi de ikke har nok kunnskaper om hva reglene sier. Det er sagt at det ikke er skatteplanleggeren som betaler for lite skatt, men de som ikke planlegger som betaler for mye.

I vår sammenheng her avgrenser vi begrepet skatteplanlegging til planlegging innenfor rammen av gjeldende skattelovgivning, uten at det er noe mål å komme i konflikt med lovgivernes intensjoner (utnytte svakheter eller hull i lovverket).

På den andre side: Formidling av informasjon om slike hull kan også gi lovgiverne en sjanse til å tette hullene. Noen vil utnytte hullene uansett.

EIERNE, SELSKAPET, DE ANSATTE

Det er særlig tre aktuelle målgrupper for skatteplanlegging:

- Planlegging for å minske skattebyrden for eierne, aktuelt bl a ved start, omorganisering eller opphør av virksomhet, ved arveovergang og ved overføring av verdier, bl a av overskudd, til eierne.
- Planlegging for å minske skattebyrden for selskapet.
- Planlegging som en del av selskapets politikk overfor andre grupper, feks de ansatte. Det kan være ordninger med naturalytelser, bilordninger, fri bolig, firmalån osv. I noen tilfeller er ansatte bedre tjent skattemessig med å få slike goder enn å ta ut alt i høyere lønn.

DEL A) PLANLEGGING FØR REGNSKAPSÅRET

GUNSTIGSTE KOMBINASJON LØNN - NÆRINGSINNTÉKT

Har du forskjellige typer arbeid og virksomhet, kan det være en svært gunstig fordeling av inntektstyper i 2011 å ha en lønnsinntekt på 208.750 kroner på den ene sida, da det gir maksimalt minstefradrag på 75.150 kroner, og å ha næringsinntekt med fradrag for næringskostnader på den andre sida.

I 2011 er minstefradraget i lønn på 36 prosent.

Også for den som har relativt lav lønnsinntekt (og som ikke har pensjon i tillegg), kan minstefradraget komme gunstig inn.

En lønnsinntekt på mellom 31.800 og 88.300 kroner gir 31.800 kroner i minstefradrag.

Lønnsinntekt under 31.800 kroner gir minstefradrag tilsvarende lønnen. 20.000 kroner i samlet lønn gir minstefradrag på 20.000.

MERK! Det gjelder andre satser for minstefradrag i pensjonsinntekt enn for lønnsinntekt.

LAV LØNN

Er det snakk om noen få titusener i lønn i tillegg til næringsinntekt, lønner det seg altså å tjene iallfall 31.800 kroner i lønn pluss personfradrag (som tidligere het klassefradrag).

Personfradraget ved ligningen/skatteberegningen gis både i lønn og næringsinntekt. I skatteklasse 1 utgjør personfradraget 43.600 kroner i 2011.

Du får med andre ord ikke økt skatt på alminnelig inntekt om inntekten er på $(31.800 + 43.600)$ 75.400 kroner - før minstefradrag og personfradrag.

I skatteklasse 2 (du forsørger ektefelle eller er aleneforsørger av barn) får du ikke skal på alminnelig inntekt opp til $(31.800 + 87.200)$ 119.000 kroner.

MERK! Vi ser her bort fra trygdeavgiften for lønnstakere. Den kommer inn i bildet med 7,8 prosent på lønnsinntekt som overstiger 39.600 kroner, men faktisk prosent blir lavere enn 7,8 så lenge inntekten ikke overstiger rundt 44.000 kroner.

HØYERE LØNN

Blir lønnsinntekten høyere enn 75.400 kroner (evt 119.000 kroner i skatteklasser 2 pga dobbelt så høyt personfradrag), er ikke det noen stor katastrofe.

Det blir 35,8 prosent skatt av det overskytende, opp til toppskatten som i 2011 starter med ni prosent fra og med en personinntekt på 471.200 kroner og fortsetter med 12 prosent fra og med 765.800 kroner.

BÅDE LØNNS- OG NÆRINGSINNTEKT

Mange muligheten for å motta både lønns- og næringsinntekt. Her skal vi se litt på hvilke kombinasjoner som er de gunstigste - skattemessig sett.

Det finnes kjøreregler for når en inntekt skal være lønnsinntekt og når den skal være næringsinntekt. Det er ikke noe som mottakeren kan jonglere med etter forgodtbefinnende.

MERK! Er det snakk om utbetalinger fra en arbeids- eller oppdragsgiver, er det denne som har ansvaret for å foreta et forsvarlig skjønn: Er oppdraget utført i næring eller av oppdragstaker som skal ha lønshonorar?

Gjøres et typisk lønnsoppdrag om til utbetaling av næringsinntekt, betyr det at arbeids- eller oppdragsgiveren unndrar seg sin plikt til å foreta forskuddstrekk i lønshonoraret, og ikke minst: Arbeids-/oppdragsgiveren unndrar seg pliktig arbeidsgiveravgift på lønn.

LØNSHONORAR

Fordelen med lønnsinntekt er - som vi har sett - at det gis minstefradrag.

Men har du kostnader som du må dekke selv i forbindelse med arbeidet eller oppdraget, er det samtidig lite fradrag å få.

Fradragene "drukner" nemlig som regel i det minstefradraget (som alle med lønnsinntekt automatisk har krav på å få ved ligningen). Og er fradragene så store at de overstiger minstefradraget, får du fullt fradrag, men fradragseffekten (reduisert skatt) er likevel minimal i forhold til det minstefradraget og den skattereduksjonen du dermed uansett hadde krav på.

NÆRINGSINNTEKT

Det gis ikke minstefradrag ol i næringsinntekt. Derimot gis det fullt fradrag for alle kostnadene i forbindelse med virksomheten, slik at det kun er netto overskudd som medfører beskatning, ikke omsetningen.

TIPS! Har du kostnader du selv må dekke, er altså gunstigste kombinasjon lønn som gir maksimalt minstefradrag, kombinert med næringsinntekt som gir reelt fradrag for kostnadene.

SYKEPENGER, DAGPENGER, PENSJON

Et siste poeng som kan ha betydning i denne sammenheng, er at lønnsinntekt gir opptjening av grunnlag for sykepenger, dagpenger ved arbeidsledighet og pensjonspoeng av **brutto** lønn, mens det i næringsssammenheng er resultatet, altså **netto** overskudd, som gir opptjening av grunnlag - og da bare for sykepenger og pensjonspoeng.

Merk! Næringsinntekt gir ikke grunnlag for dagpenger ved arbeidsledighet. Har du bare hatt næringsinntekt de siste årene og blir arbeidsledig, får du null i dagpenger.

VALG AV SELSKAPSFORM - SKATTEMESSIGE FORHOLD

(Forkortelser brukt i dette kapitlet: AS: Aksjeselskap - ANS: Ansvarlig selskap - DA: Ansvarlig selskap, delt ansvar - ENK: Enkeltpersonforetak.)

Er det skattemessig mest fordelaktig å være næringsdrivende med enkeltpersonforetak eller ansvarlig selskap, eller er det bedre å eie sitt eget aksjeselskap?

Dette er spørsmål som angår de fleste som driver eget firma. Men det finnes ingen fasit som passer for alle. Den enkelte må selv plukke ut de viktigste punktene for det ene eller det andre alternativet ut fra momentene vi setter opp i det følgende.

BETALING AV FORETAKETS SKATT

AS: Selskapet betaler 28 prosent skatt av eventuelt overskudd. Aksjonærene betaler evt formuesskatt av 100 prosent av formuesverdien i 2010. - Personlig aksjonær ekstrabeskattes av faktisk mottatt utbytte som overstiger en skjerming på 1,6 prosent (2010*-sats) av aksjeverdien. Skatten utgjør 20,16 prosent (som sammen med selskapets skatt på 28 prosent totalt blir 48,16 prosent). Personlig aksjonær ekstrabeskattes ikke for utbytte som ikke tas ut ("sparebøsse"). Kun utbetalt lønn regnes som personinntekt og gir opptjening i folketrygden. - Aksjonær som er selskap (selskapsaksjonær) ble fram til 7. oktober 2008 ikke beskattet for utbytte i det hele tatt, uavhengig av om utbyttet ble utbetalt. For transaksjoner fra og med den datoen beskattes selskapsaksjonær med tre prosent av fritatte (dvs tidligere helt skattefrie) aksjeinntekter. De inntektsføres og beskattes som alminnelig inntekt i selskapet. Dette innebærer en effektiv skattesats på 0,84 prosent, mot tidligere null. Skattesatsen for alminnelig inntekt er som kjent på 28 prosent. Når det så kun er tre prosent av fritatte aksjeinntekter som skal beskattes med 28 prosent, får vi altså fram en skattesats på 0,84 prosent (tre prosent av 28 prosent).

ANS/DA: Eventuell skatt (28 prosent) på selskapets overskudd belastes deltakerne etter eierandel. Det gjelder også formuesskatt. - Personlig deltaker ekstrabeskattes av faktisk mottatt utdeling som overstiger en skjerming på 1,6 prosent (2010*-sats) av verdien av deltakerens andel i selskapet. Skatten utgjør 20,16 prosent (som sammen med selskapets skatt på overskudd på 28 prosent til sammen blir på 48,16 prosent). Personlig deltaker ekstrabeskattes ikke for utdeling som ikke tas ut ("sparebøsse"). Kun utbetalt arbeidsgodtgjørelse regnes som personinntekt og gir opptjening i folketrygden. - Deltaker som er selskap beskattes ikke for mottatt utdeling.

ENK: Eventuell skatt belastes eieren med 28 prosent av overskuddet. - Etter 28 prosent skatt på overskuddet, går en skjerming på 2,2 prosent (2010*-sats) til fradrag før personinntekt beregnes.

(*2011-sats vil foreligge i januar 2012.)

LØNN/ARBEIDSGODTGJØRELSE TIL DAGLIG LEDER/EIER

AS: Det skal foretas forskuddstrekk i lønnsutbetalinger til daglig leder, som kan benytte minstefradraget i sin selvangivelse.

Selskapet må betale arbeidsgiveravgift (mellom 0 og 14,1 prosent).

Det samme gjelder for lønnsutbetalinger til enhver aksjonær.

Selskapets skattekommune avgjør satsen.

Utover eventuell lønn mv kan daglig leder som også er aksjonær naturligvis motta aksjeutbytte på linje med eventuelle andre aksjonærer.

ANS/DA: Godtgjørelse for utført arbeid for selskapet utbetalt til daglig leder eller ansatt som også er deltaker med ubegrenset ansvar beløpsmessig (gjelder alle deltakere i ANS og DA), er næringsinntekt, ikke lønn. Det skal dermed ikke foretas forskuddstrekk og heller ikke betales arbeidsgiveravgift. Inntekten gir dermed heller ikke grunnlag for minstefradrag for mottakeren. For deltakere er det ellers selskapets regnskapsmessige resultat ved årets slutt som avgjør størrelsen på inntekten og dermed skatten.

Er daglig leder ikke deltaker, er utbetalingen alltid vanlig lønnsutbetaling, med forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift.

ENK: Beløp som innehaver av enkeltpersonforetak tar ut, medfører ingen skatt eller avgift. Det er regnskapsmessig resultat ved årets slutt som avgjør skatten for innehaveren, ikke hva han faktisk tar ut i kontanter.

Overskudd er næringsinntekt. Inntekten gir ikke grunnlag for minstefradrag. I tillegg kommer personinntekt etter fradrag for skjerming.

Er daglig leder en annen enn innehaveren, er utbetalingen vanlig lønnsutbetaling, med forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. (Men: Er daglig leder innehaverens ektefelle, er godtgjørelsen likevel næringsinntekt.)

VIRKNINGENE AV OVERSKUDD ELLER UNDERSKUDD - AS

AS: Aksjeselskapet har sitt eget regnskap, som kommer ut i pluss eller minus. Regnskapet berører ikke aksjonærene direkte. Eventuelt utbytte utbetales av nettoen etter at selskapet har betalt 28 prosent skatt av det regnskapsmessige resultatet (overskuddet).

Av utbytte som utbetales må personlige mottakere betale 28 prosent utbytteskatt - etter at skjerming på 1,6 prosent (2010-sats) av verdien på mottakerens aksjer er trukket fra.

Samlet skatt på utbyttet for selskap og personlig aksjonær sett under ett blir på 48,16 prosent - 28 + 20,16 prosent (det siste tallet er 28 prosent av netto 72 prosent etter skatt).

VIRKNINGENE AV OVERSKUDD ELLER UNDERSKUDD - ANS/DA

Regnskapet avgjør hvilket resultat - overskudd eller underskudd - som går inn i eierens/deltakerens selvangivelse og påvirker skatten på alminnelig inntekt.

Eier du 1/4 av selskapet, går 1/4 av selskapets over-/underskudd inn i din selvangivelse. Skatteeffekt: 28 prosent.

Av utdelinger fra selskapet må personlige mottakere betale 28 prosent skatt - etter at skjerming på 1,6 prosent (2010-sats) av deltakerens andel av selskapets verdi er trukket fra.

Samlet skatt på utbetalte utdelinger for selskap og personlige deltakere sett under ett blir på 48,16 prosent - 28 + 20,16 prosent (det siste tallet er 28 prosent av netto 72 prosent etter skatt).

Underskudd i næring i et ANS/DA føres i deltakerens selvangivelse og har en fradragseffekt på 28 prosent, hvis det er annen alminnelig inntekt å trekke fra i. 10.000 kroner underskudd i næring gir da 2800 kroner i redusert skatt.

For de nederste 42.210 kroner i skatteklasse 1 eller 84.420 kroner i skatteklasse 2 i alminnelig inntekt (2010) er fradragseffekten null. Underskudd i alminnelig inntekt skal videre trekkes fra i ektefelles inntekt. I den grad det fremdeles ikke er dekning for underskuddet i annen inntekt, føres resterende overskudd videre til fradrag året etter.

VIRKNINGENE AV OVERSKUDD ELLER UNDERSKUDD - ENK

Resultatet i et enkeltpersonforetak går inn i eierens selvangivelse og påvirker skatten sammen med personinntekt - etter skjerming på 2,2 prosent (2010-sats).

Overskudd kan i 2010 gi marginalsatt opp til 48 prosent for næringsdrivende som betaler ordinær toppskattesats på 9 prosent, dvs av det som overstiger en samlet personinntekt på 456.400 kroner. 10.000 kroner i overskudd gir med ordinær toppskattesats 4800 kroner i økt skatt.

Overstiger samlet personinntekt 741.700 kroner, kommer det på toppen en ekstra toppskattesats på 3 prosent - dvs en toppskatt på 12 prosent.

Dette var bare startsidene i denne e-boka

Du har her fått en liten smakebit fra én av Risangers rundt 40 e-bøker (pdf). Disse e-bøkene kan kjøpes enkeltvis. De er også samlet - med 80 prosent rabatt! - i den store **DrivBedre-pakken Skatt & økonomi**. Mer info på vårt nettsted www.risanger.no.

I DrivBedre-pakken Skatt & økonomi finner du et vell av informasjon og tips, skreddersydd til bruk for næringsdrivende og små firmaer.

E-bøkene oppdateres jevnlig. Det betyr at innholdet er ajour i forhold til gjeldende bestemmelser.

Som abonnent kan du bruke DrivBedre-pakken Skatt & økonomi akkurat som du selv ønsker: Du kan laste ned én, noen - eller alle - e-bøkene og ha dem lokalt på din egen datamaskin, akkurat når det passer deg selv. Eller du kan lese e-bøkene på nettet, akkurat når det passer deg selv.

Liker du best å lese på papir, skriver du bare ut de delene av den aktuelle e-boka som du vil gjennomgå. Vår garanti er at opplysningene er oppdaterte og kurante.

Skjer det endringer som har betydning for deg som driver firma, får du melding om det i en e-post. Etterhvert som endringene innarbeides i e-bøkene, kan du lese på nettet eller laste ned helt ajourførte e-bøker, eventuelt skrive ut det du ønsker.

E-bokpakkene dekker blant annet disse områdene:

- beste selskapsform
- moms
- skattetips
- fradrag i eget firma
- biløkonomi
- reise og diett
- regnskap og bokføring
- pensjon i eget firma
- trygderettigheter

På kjøpet får du Otto Risangers daglige nyheter om skatt og økonomi på www.risanger.no. Dessuten blir du med i vår eksklusive **svartjeneste** kun for våre abonnenter: Otto Risanger svarer på dine spørsmål om skatt osv.

Les mer om abonnement på våre DrivBedre-pakken Skatt & økonomi her: <http://www.risanger.no/drivbedre-pakken>

Les mer om våre e-bøker her: <http://www.risanger.no/produkter/eboker>

Se på neste side noe av det våre kunder sier.

Dette sier abonnentene om Risangers e-bokpakker

"Jeg har lært utrolig mye dette året som abonnent på DrivBedre."
Liv Janne Brennsæter, RÅHOLT

"Takk for rask ekspedering og godt opplagt stoff. Godt forklarande."
Kåre Solheim, LÆRDAL

"Takk for nyttige og praktiske råd!"
Gunn Helleland, IBT SydVest, LODDEFJORD

"Er meget fornøyd med tjenesten, og synes du gjør en fantastisk bra jobb med den informasjonen du gir oss. Med kun meg selv i enkeltmannsforetak hadde jeg aldri hatt mulighet til å finne ut av denne informasjonen selv."
Jeanette Hustad, Bewebbed, SANDNES

"Tusen takk for kjempegode og lærerike e-bøker!"
Eirik Sandal Lund, Bilde og Tekst ANS, HAUGESUND

"Takker for et meget matnyttig sett med e-bøker og tilhørende nyhetsbrev, det har vært verdt sin vekt i gull for min bedrift som ble startet i mai!"
Kristian Berge Nessa, Cavatina Software AS, TANANGER

"Synes DrivBedre-pakken er et fantastisk bra oppslagsverk."
Svein Hylland, Toppen Trearbeid & Høvleri, ODDA

"Takk for mange gode tips."
Jon-Erik Hammer, daglig leder, V, D & H NUF, FYLLINGSDALEN

"Fin, kjapp og lett tilgjengelig info! Takk."
Johan F. Jakhelln, assosiert partner, Tennebø & Partners, OSLO

"DrivBedre-pakken er svært nyttig for meg som har begynt å føre regnskapet selv i år. Du gjør det mulig for meg å få dette til på en bra måte og spare meg flere tusen kroner med dine tips og forklaringer."
Benjamin R. Warin, Impress Presentasjoner, HURDAL

"God og lettlest. Det er fint å få kjennskap til regler og fallgruber. Slikt får vi aldri i forståelig form fra revisorer og ligningsmyndigheter."
Sverre Grøtte, Vare-Nytt Tekstilsenter AS, EIDE